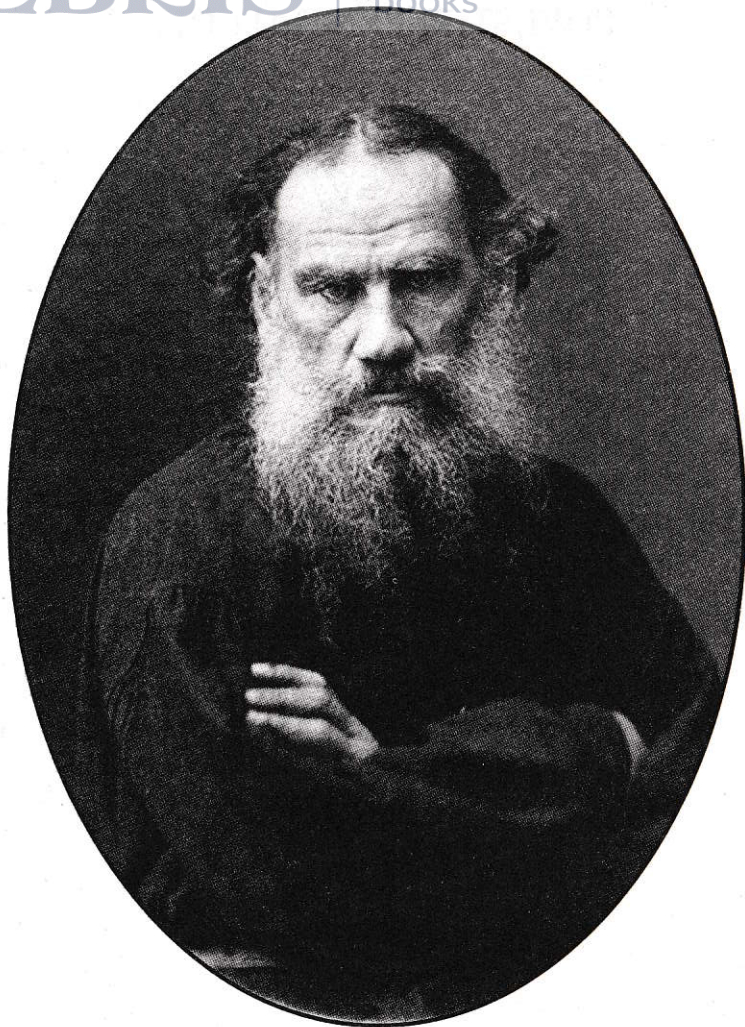

LBRIS

We know
books

09.09.1828 – 20.11.1910

L. Tolstoi

Povestiri pentru copii

Traducere: A. Toma

Andreas
PRINT

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOLSOJ, LEV NIKOLAEVIČ

Povestiri pentru copii / L. Tolstoi ; trad. A. Toma - București:

Andreas Print, 2026

ISBN 978-606-765-203-1

I. Toma, A. (trad.)

821.161.1

DIFUZOR EXCLUSIV:

IVO PRINT

Petru Maior nr. 32, sector 1, București

Tel./Fax: 021.222.07.67

E-mail: ivo_print@yahoo.com

Site: www.editura-andreas.ro

© Editura **ANDREAS PRINT**, București, 2026

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

Tehnoredactare: Gheorghe DUMITRU

Corectură: Mihaela ANTON

Coperta: Cezar MANDACHE

Bun de tipar: 07.03.2026; Coli tipar: 7; Format: Z₆ (16/54x84 cm)

Tipar: ARTPRINT

Email: office@artprint.ro

CUPRINS

<i>Despre autor</i>	/ 7
Săritura	/ 11
Leul și cățelul	/ 14
Vizirul Abdul	/ 16
Cum a împărțit țaranul găscă	/ 17
Bulka	/ 19
Pustnicul	/ 21
Soarele, Căldura (<i>cunoștințe de fizică</i>)	/ 23
Ursul în căruță	/ 26
Cum am învățat să călăresc	/ 28
Țăranul inginer	/ 32
Vaca și țașul	/ 33
Vulturul	/ 34
Sâmburele	/ 36
Judecătorul isteț	/ 37
Câinii și bucătarul	/ 42
Vrabia și rândunelele	/ 43
Bulka și mistrețul	/ 44
Broasca țestoasă (<i>cunoștințe de zoologie</i>)	/ 47
Coadă vulpii	/ 49
Elefantul	/ 50
Copilul găsit	/ 51
Vizuina leului	/ 52
Nevăstuica	/ 53
Cambyse și Psamenit (<i>istorie</i>)	/ 54

Exemple: „Sâmburele” (despre recunoașterea greșelii), „Trei întrebări”, „Fetița și ciupercile”.

– *Povestiri despre animale*: Bazate adesea pe observații reale, acestea explorează loialitatea și instinctele.

Exemple: „Pisoiășul” (povestea lui Vasea și Katya care își salvează pisica de câini), seria despre câinele Bulka, sau fabula „Leul și cățelușul”.

– *Schițe de viață și natură*: Descrieri simple ale muncii la câmp sau ale fenomenelor naturale, menite să trezească curiozitatea științifică.

Exemple: „Focul”, „Pasărea”, povestiri despre cristale sau gaze.

– *Adaptări de fabule și legende*: Tolstoi a repovestit fabule de Esop sau legende populare rusești într-un stil accesibil.

Săritura

Corabie se întorcea în port după ce făcuse ocolul lumii. Timpul era frumos, tot personalul corabiei era pe punte. În mijlocul călătorilor, o maimuță mare înveselea pe toată lumea: sălta, făcea tumbe, strâmbături, maimuțarea mișcările oamenilor și, văzând că are căutare, își făcea tot mai mult de cap.

Pe neașteptate, ea se aruncă spre un băiețandru de doisprezece ani, fiul căpitanului de corabie, îi smulse pălăria, și-o puse în cap și începu să se cațăre tacticos pe catarg. Toată lumea izbucni în râs; dar copilul, rămas cu capul gol, nu știa dacă trebuie să facă haz ori să plângă.

Maimuța se așeză sus pe vergeaua uneia din pânzele corabiei și, cu dinții și unghiile, începu să sfâșie pălăria. Părea că simte plăcere de necazul copilului și-i arăta pălăria, schimonosindu-se.

Băiatul în zadar amenința, țipa: maimuța îi ferfe-nița mereu pălăria.

Marinarii se prăpădeau de râs.

Deodată, băiatul, roșu de mânie, își aruncă haina de pe el și începu să se suie pe catarg în urmărirea maimuței. Dintr-un salt apucă frânghia și ajunse vergeaua; dar animalul, mai sprinten și mai îndemânat,ic

îi scăpă în clipa când băiatul credea cât pe-aci că-și apucă pălăria.

— Nu-mi scapi tu, lasă! — strigă ștregarul urmărind maimuța.

Dihania, puțin câte puțin, îl atrăgea tot mai sus; ațâțat de hartă, copilul se avânta după ea, și în curând maimuța și copilul ajunseră aproape de vârful cataragului. Aici maimuța, ținându-se cu o mână de frânghie, atârnă pălăria de capătul celei mai de sus dintre vergelele curmezișe, iar ea se săltă până în culmea cataragului. De acolo râdea, rânjindu-și dinții.

De la catarg până la capătul vergelei de care atârna pălăria, era o depărtare cam de un metru și jumătate, așa că nu puteai apuca pălăria, decât luând mâna de pe frânghie și de pe catarg.

Dar băiatul era tare înfierbântat. Desfăcu mâna de pe catarg, ca să poată trece cu piciorul pe vergea.

Pe punte, toată lumea, cu ochii țintă în sus, răsese până acum de lupta asta între maimuțoi și fiul căpitanului, dar când văzură că băiatul nu se mai ținea de frânghie și că pornea pe vergea cumpănindu-se, toți marinarii rămaseră înghețați de groază: o singură mișcare greșită, și copilul se putea rostogoli, zdrobindu-se de punte. Chiar de izbutea să apuce pălăria, i-ar fi fost foarte greu să se întoarcă și să ajungă iar la catarg.

Toți priveau în tăcere, așteptând ce-o să se întâmple.

Deodată, cineva scoase un strigăt de spaimă. Copilul, ca trezit, privi în jos și se clătină.

În clipa aceea, căpitanul corabiei, părintele băiatului, ieșea întâmplător din cabina lui, cu pușca în mână, cu gândul să mai împuște ceva păsări de mare.

Își văzu copilul sus, pe vergea, și îndreptând spre dânsul arma, strigă:

— În apă! Sari numaidecât în apă, ori te-mpușc! Băiatul, fără să priceapă, își pierdea echilibrul.

— Sari! ori trag! una, două! — Și-n clipa când tata strigă «trei», copilul își făcu vânt spre mare.

El căzu în apă ca o ghiulea; dar unda abia-l înghițișe, că douăzeci de marinari inimoși se și aruncară în mare. După patruzeci de secunde, ce părură privitorilor un veac, copilul se ivi la suprafață. Îl apucară și-l aduseră pe vas. Câteva minute mai târziu, el dădu afară apa pe gură și începu să răsuflă.

Când căpitanul îl văzu teafăr, scoase un răget, parcă l-ar fi înăbușit cineva, și fugi în cabina lui, ca să nu-l vadă nimeni plângând.

Leul și cățelul

La Londra, într-o menajerie, erau expuse niște fiare sălbatice; iar ca plată de intrare se cereau câini și pisici pentru hrana animalelor.

Un om, dorind să vadă și el jivinele astea, prinse în stradă un cățeluș și-l duse la menajerie. Îl lăsară să intre și-i primiră cățelușul pe care-l aruncară în cușca leului. Cățelul își trase coada între labe și se zgribuli într-un ungher al cuștii. Leul se apropie de el și-l mirosi. Bietul cățeluș se culcă atunci pe spate, ridică labele și începu să-și miște coada încoace și încolo. Leul îl atinse cu o labă și-l întoarse de-a rostogolul. Cățelușul sări în sus și se ridică pe labele dindărăt, făcând sluj în fața leului. Leul se uită la câine, întoarse capul ba într-o parte, ba într-alta, și nu se atinse de el.

Când stăpânul menajeriei aruncă leului carne, leul rupse o bucată și o dădu cățelului.

Seara, când să se culce leul, cățelușul se așeză lângă el, și-și rezemă capul de o labă a lui.

De-atunci, cățelușul trăi în cușca leului; fiara nu-l atinse; mâncau și dormeau împreună, iar uneori se hârjoneau amândoi.

Într-o zi, un domn veni la menajerie și recunoscu cățelul. Dovedi stăpânului menajeriei, că e al lui câinele, și-l ceru înapoi. Stăpânul primi. Dar cum

începură să cheme câinele ca să iasă din cușcă, leul se zburli și mugii.

Leul și cățelușul trăiră astfel un an de zile în această cușcă.

Pe la sfârșitul anului, câinele căzu bolnav greu și muri. Leul nu mai vru să mănânce; mirosea ne-nctat câinele, îl lingea, îl atinse cu laba.

Când înțelese că e mort, deodată sări în sus, se zburli, începu să-și lovească coastele cu coada și se aruncă-n zăbrellele cuștii, mușcându-le cu furie nebună.

Toată ziua, se lovi și mugii, apoi se culcă lângă tovarășul său mort și se liniști.

Stăpânul menajeriei vru să scoată afară hoitul câinelui, dar leul nu lăsa pe nimeni să se apropie de dânsul.

Atunci stăpânul socoti că leul o să-și uite durerea dacă i-or da alt câine.

Îi aduseră deci în cușcă alt cățeluș. Dar cât ai clipi din ochi, leul îl rupse-n bucăți. Apoi apucă între labele lui cadavrul cățelului și rămase cu el așa cinci zile.

A șasea zi leul muri.

Vizirul Abdul

Un Șah al Persiei avea un Mare Vizir, numit Abdul, om foarte drept. Într-o zi, trecând prin oraș ca să se ducă la Șah, văzu un început de răscoală. Cum îl zăriră gloatele răsculate, îi opriră calul, îl înconjurară și-l amenințară cu moartea, de nu va aduce la îndeplinire cererile norodului. Cineva din mulțime avu chiar obrăznicia să-l tragă de barbă.

Când îi dădură drumul, vizirul se duse la Șah, îl rugă să-și mai ușureze poporul de biruri și să nu pedepsească pe cei ce-l înfruntaseră.

A doua zi, un băcan ceru să vadă pe Vizir. Acesta îl întrebă ce vrea. Băcanul îi răspunse:

— Vin să-ți arăt cine te-a jignit ieri. Îl cunosc. Vecinul meu; îl cheamă Nazim. Trimite să-l aducă și pedepsește-l.

Vizirul trimise acasă pe băcan și chemă la dânsul pe Nazim.

Nazim, dându-și seama că l-a dat cineva de gol, sosi mai mult decât viu și se aruncă la picioarele vizirului.

Vizirul îl ridică și-i zise:

— Nu te-am chemat să te pedepsesc, ci ca să te previn că ai un vecin rău: el te-a pârât! Nu te încrede în el și Dumnezeu fie cu tine!

Cum a împărțit țăranul găscă

Nemaiavând grâu, un țăran sărac se gândi să se roage de boier să-i dea cu împrumut. Ca să nu se înfățișeze cu mâinile goale, luă și el o găscă, o fripse și i-o duse. Boierul primi găscă și-i zise țăranului:

— Îți mulțumesc, creștine; numai că nu prea știi cum s-o împart. Am soție, doi băieți și două fete.

Cum să fac ca să împac pe fiecare?

Țăranul zise:

— Las' pe mine, că fac eu împărțeala.

Luă un cuțit, reteză capul găștii și-i zise boierului:

— Tu ești capul casei, vasăzică ție ți se cuvine capul.

Apoi, tăind șezutul găștii, îl dădu nevestii boierului.

Tu trebuie să șezi mereu și să păzești casa, îi zise el, vasăzică partea asta este a ta.

Apoi tăie cele două labe, le dădu celor doi fii, zicându-le:

— Voi sunteți picioarele, voi trebuie să călcați pe urmele părintelui vostru.

În sfârșit, tăind aripile, le întinse celor două fete și adăugă:

— Cât despre voi, aripi vă trebuie, căci ca mâine o să zburăți din casa părintească.

Și luând trupul întreg al găștii mai zise:

— Și rămășița asta e pentru sufletul meu.

Boierul râse și dădu țăranului grâu și o pungă cu bani.

Un țăran bogat, auzind că boierul dăduse săteanului bani și grâu pentru o găscă, fripse și el cinci găște și i le duse.

Boierul îi zise:

— Mulțumesc pentru găștele tale, dar m-ai pus într-o mare încurcătură, căci eu cu nevasta și copiii mei suntem șase; cum să împart cele cinci găște ale tale între noi?

Țăranul cel bogat se gândi și se răzgândi și nu găsi nicio soluție. Boierul trimise să-l caute pe țăranul sărac și-i porunci să facă el împărțeala.

Omul nostru dădu o găscă pentru boier și soția lui și zise:

— Voi doi și cu gășca asta la un loc sunteți trei.

Dădu alta băieților și le zise:

— Cu găscă asta o să fiți și voi trei.

Apoi dădu una fetelor, zicându-le:

— Și voi două și cu gășca, iar trei.

La urmă, oprindu-și pentru el cele două găște care mai rămăseseră, încheie:

— Și noi la un loc tot trei o să fim.

Boierul făcu haz, mai dăruie bani săteanului sărac și trimise la plimbare pe cel bogat.

Bulka

Aveam un mops mic. Îl chema Bulka. Era negru tot, numai vârfurile labelor din față le avea albe. Mopșii au falca de jos mai lungă decât cea de deasupra și șirul dinților de sus, față cu cel de jos, intră ca o cutie mai mică într-una mai mare; dar la Bulka mai ales, falca de jos ieșea așa de mult, încât ai fi putut pune degetul între cele două rânduri de dinți. Botul îi era lat, ochii mari, negri și lucitori, dinții albi, totdeauna jâmbați. Semăna cu un harap. Nu era răutăcios și nu mușca, dar era neobișnuit de puternic și de îndărătnic: când se încleșta cu dinții de ceva, strângea așa de tare, încât rămânea atârnat ca un petec și, numai cu mare nevoie, te puteai scăpa de dânsul.

Într-o zi, l-a asmuțit cineva asupra unui urs. Îi apucă urechea și rămase atârnat de ea, ca o lipitoare. Degeaba ursul îl lovea cu laba, îl zgâria cu ghearele, îl strângea la piept, se scutura în toate chipurile: aș, nu se putea dezvăra de el! La urmă, se aruncă pe jos, ca să-l strivească, dar Bulka nu-i dădu drumul, decât atunci când oamenii turnară apă rece peste el.

Îl căpătasem cățel mic și-l crescusem eu singur. Când să plec în Caucaz, nevoind să-l iau cu mine, poronii de-acasă binișor, după ce poruncisem să-l închidă.